

ONDERZOEK CAMPAGNE VOEREN EN ONLINE KINDERUITBUITING

Door Cedric, Ewout, Nikki en Ruben

Informatie

Auteurs

Cedric van Dam (17 jaar), klas 5v1 – Waarnemend leider

Nikki van Wees (16 jaar), klas 5v1

Ewout Schmitz (16 jaar), klas 5v1 - Contactpersoon

Ruben van der Kuij (15 jaar), klas 5v1 – Teamleider

Docenten

R. Smink, Docent O&O

rsmink@calandlyceum.nl

J. Berendsen, Docent O&O

jberendsen@calandlyceum.nl

De opdrachtgever

Terre des Hommes, vertegenwoordigd door Eva Notté, houdt zich bezig met het bestrijden van kinderuitbuiting.

Data

Dit project loopt van 20 september 2023 tot circa 20 januari 2024

Contact

Cedric van Dam: Mailadres – 118522@calandlyceum.nl, Portfolio – <https://portfolioced.webnode.nl/>

Nikki van Wees: Mailadres – 119379@calandlyceum.nl, Portfolio –

<https://portfolio6817.webnode.nl/>

Ewout Schmitz: Mailadres – 119357@calandlyceum.nl, Portfolio – <http://ewoutschmitz.com/>

Ruben van der Kuij: Mailadres – 119275@calandlyceum.nl, Portfolio – <https://rubeniscool123-nl.jouwweb.nl/>

1. Voorwoord

Dit onderzoek gaat over online kinderruitbuiting, hoe dat tegengegaan kan worden, hoe de ouders kunnen helpen en hoe je het effectiefst campagne kan voeren. Kinderen krijgen hier ook steeds meer mee te maken, omdat kinderen steeds jongere leeftijd apparaten krijgen en steeds eerder te maken krijgen met het internet. We schrijven dit onderzoek voor Eva Notté van Terre des Hommes. Eva Notté houdt zich bezig met het bestrijden van kinderruitbuiting. Ze heeft ook goede hulp gegeven met dit onderzoek, door ons team de goede richting op te wijzen en te vertellen wanneer we een onderdeel miste in dit onderzoek. We waren enthousiast over dit onderzoek, omdat kinderruitbuiting een groot probleem is en niemand dit zou moeten ervaren en dit probleem te verminderen belangrijk is.

2. Samenvatting

Het uitbuiten van kinderen (8-18) op het internet is een serieus probleem. Ouders zouden hierbij kunnen helpen, maar vaak hebben die een te kleine digitale achtergrond om alle gevaren te overzien, laat staan om hun kinderen erbij te kunnen helpen. In dit onderzoek staat beschreven wat de gevaren voor jeugd online eigenlijk zijn, hoe je deze gevaren tegen kan gaan, voor welke gevaren de ouders vroegtijdig hun kinderen moeten waarschuwen, hoe de ouders hun kinderen kunnen helpen door ze te waarschuwen en hoe ze kunnen helpen als hun kind last heeft van uitbuiting, en wat ouders moeten weten over online veiligheid om hun kinderen goed te kunnen ondersteunen.

Inhoudsopgave

Informatie.....	1
Auteurs	1
Docenten	1
De opdrachtgever	1
Data	1
Contact	1
1. Voorwoord.....	2
2. Samenvatting.....	3
4. Inleiding	6
§4.1 Onderwerp	6
§4.2 Opdrachtgever	6
§4.3 Opdracht.....	6
§4.4 Probleemstelling	6
5. Vooronderzoek	7
§5.1 Verschillende soorten internetcriminaliteit	7
§5.2 Aankoopfraude	7
§5.3 Verkoopfraude	8
§5.4 Identiteitsfraude.....	8
§5.5 Phishing	8
§5.6 Account hacking	9
§5.7 Apparaat en systeem hacking	9
§5.8 Bedreiging.....	9
§5.9 Pesten	10
§5.10 Stalken	10
§5.11 Shamesexting	10
6. Onderzoeksvragen.....	11
§6.1 Hoofdvraag	11
§6.2 Deelvragen.....	11
§6.3 Hypothese	11
7. Onderzoek	12
§7.1 Gevaren voor de jeugd online	12
§7.1.1 Sexting	12
§7.1.2 Shamesexting	12
§7.1.3 Kinderporno	12
§7.1.4 Grooming.....	12

§7.2 Welke gevaren moeten ouders kennen en wat kunnen ze eraan doen?	13
§7.2.1 Welke gevaren moeten ouders kennen?.....	13
§7.2.2 Wat kunnen ouders doen aan deze gevaren?.....	14
§7.3 Hoe kunnen ouders, de overheid en digitale platforms deze veelvoorkomende gevaren tegengaan?	14
§7.3.1 Sexting tegengaan	14
§7.3.2 Shamesexting tegengaan	14
§7.3.3 Kinderporno tegengaan.....	14
§7.3.4 Grooming tegengaan.....	15
§7.3.5 Overheid en het tegengaan van deze problemen	15
§7.3.6 Digitale platforms en het tegengaan van deze problemen	15
§7.4 Welke methoden/middelen kunnen ouders gebruiken om hun kinderen ondersteunen met deze gevaren?.....	15
§7.4.1 Kinderen geïnformeerd houden	15
§7.4.2 Praten zonder vooroordelen	16
§7.4.3 Interesse tonen.....	16
§7.5 Hoe kan het beste campagne gevoerd worden om ouders beter op de hoogte te stellen van online kinderuitbuiting en hoe zij hun kinderen hierbij kunnen ondersteunen?	17
§7.5.1 Activiteiten	17
§7.5.2 Flyers en reclame voor een website.....	17
8. Conclusie	18
9. Literatuurlijst	19

4. Inleiding

§4.1 Onderwerp

Sinds de introductie van het internet zijn er mensen geweest die gebruik hebben gemaakt van het feit dat ze zich achter hun scherm kunnen verschuilen. Mensen zijn nieuwe soorten aanvallen gaan ontwikkelen, waardoor ze dingen als persoonlijke informatie of geld kunnen stelen van nietsvermoedende gebruikers van het internet.

Tegenwoordig worden apparaten steeds kleiner gemaakt en dit geeft de optie om de apparaten overal mee te nemen. Aangezien veel bezorgde ouders het fijn vinden om een veilige situatie te bieden voor hun kinderen, ook al zijn ze buiten of op school, geven ouders hun kinderen op een steeds jongere leeftijd een telefoon.

Dit zorgt ervoor dat het kind de ouders bijvoorbeeld kan bellen, of dat ouders kunnen zien waar het kind zich op dat moment bevindt, maar het creëert ook een andere, indirecte en onveilige situatie. Kinderen zelf weten natuurlijk niet veel over online criminaliteit, laat staan over hoe ze zichzelf ertegen kunnen beschermen. Dit wordt ze nauwelijks meegegeven en dit zorgt ervoor dat criminelen steeds meer hun gang kunnen gaan.

Maar kinderen zijn niet de enigen die kwetsbaar zijn. Ook ouders weten vaak niet hoe ze zichzelf kunnen beschermen op het internet en hoe ze hun kinderen advies kunnen geven over hoe ze zich online kunnen beschermen. Hoe los je dit op? Hoe help je ouders met de juiste adviezen kunnen geven aan hun kinderen?

§4.2 Opdrachtgever

Terre des Hommes is een NGO die zich focust op het bestrijden van kinderarbeid, seksuele uitbuiting van kinderen, noodhulp voor kinderen en meer rondom de uitbuiting van kinderen. Terre des Hommes haalt kinderen uit uitbuitingssituaties en zorgt ervoor dat kinderen zich in een veilige omgeving kunnen ontwikkelen. Ook geven ze basisbehoeften als eten en water aan kinderen in noodsituaties om mogelijke uitbuiting te voorkomen.

§4.3 Opdracht

De opdracht is een campagne ontwikkelen die ouders helpt met het geven van adviezen over internetcriminaliteit aan hun kinderen. Dit helpt kinderen indirect en gaat de online uitbuiting van kinderen tegen.

§4.4 Probleemstelling

Telefoons, laptops, televisie. Elektronica is steeds, met ieder voorbijgaand jaar, belangrijker in de wereld. Dit is natuurlijk prachtig, maar heeft natuurlijk ook zijn gevaren. Meer en meer kinderen hebben op steeds jongere leeftijd hun eigen mobiele apparaten.

Hoe beschermen we dan de kinderen?

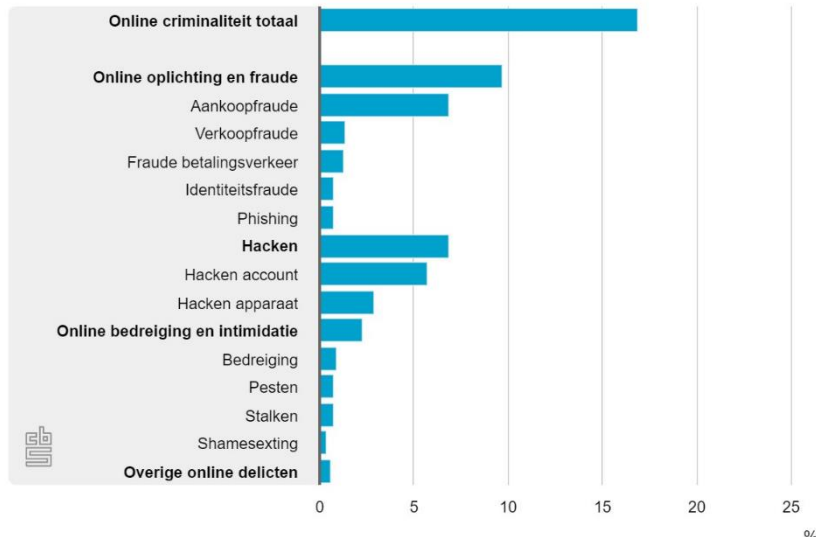
Kinderen lopen veel gevaar. Opgelicht worden, cyberpesten, bedreigingen en ongewenste afbeeldingen zijn niet dingen waar kinderen aan blootgesteld moeten worden.

Met de daarnaast groeiende schermtijd gemeten door Nederland en de EU is er meer en meer kans voor cybercriminelen om hun slag te slaan. Dit is een groot probleem.

5. Vooronderzoek

Volgens een onderzoek verricht door de Nederlandse Omroep Stichting (NOS), zit de gemiddelde scholier maar liefst vijf uur per dag op zijn of haar telefoon. Veel jongeren in Nederland zijn redelijk goed op de hoogte van onveiligheden op het internet, maar dat neemt niet weg van het feit dat 17 procent van de Nederlandse bevolking in 2021 volgens een onderzoek van het Centraal Bureau van de Statistiek (CBS) slachtoffer is geweest van internetcriminaliteit.

Slachtoffers online criminaliteit, 2021

§5.1 Verschillende soorten internetcriminaliteit

Zoals in de afbeelding hierboven te zien is zijn er veel verschillende vormen van internetcriminaliteit. De meest voorkomende vormen zijn in de afbeelding afgebeeld maar er zijn nog veel meer vormen van internetcriminaliteit, alleen komen deze significant minder vaak voor.

§5.2 Aankoopfraude

Ongeveer 1,2 miljoen Nederlanders zijn in 2021 volgens het Centraal Bureau van de Statistiek slachtoffer geworden van aankoopfraude. Dit betekent dat een klant betaalt voor een product, maar dat product vervolgens niet geleverd krijgt. Zo verliest de klant geld terwijl de leverancier van het product verdwijnt zonder veel mogelijkheden om vervolgd te worden. Aankoopfraude kan fysiek plaatsvinden maar in bijna alle gevallen gebeurt het online. Er zijn veel manieren om aankoopfraude te voorkomen. Er zijn bijvoorbeeld politielijsten waarop bekeken kan worden of een webshop wel juist is. Ook is er een databank waar gecontroleerd kan worden of er meldingen zijn gedaan over de webshop. Daarnaast kan er op het taalgebruik van de verkoper gelet worden. Als de verkoper niet professioneel overkomt bij het verkopen van een duur of officieel product, dan kan dat een teken zijn dat de verkoper je wil bedriegen. Tot slot is het een handig idee om het rekeningnummer te controleren voordat er bedragen over worden gemaakt. Komt de naam waaronder het rekeningnummer staat niet overeen met de naam van de verkoper, dan kan dat een teken zijn van een mogelijke bedrieger.

§5.3 Verkoopfraude

Ongeveer 245.000 Nederlanders zijn in 2021 volgens het Centraal Bureau van de Statistiek slachtoffer geworden van verkoopfraude. Verkoopfraude is het omgekeerde van aankoopfraude. Iemand verkoopt een product maar ontvangt vervolgens geen geld van de klant. Bij verkoopfraude kan er gevraagd worden aan de bank om een terugstortverzoek te doen aan de dader. Dit houdt in dat de dader een verzoek krijgt om het schuldige geld alsnog te betalen. Doet de dader dit niet binnen drie weken, dan krijgt de leverancier de contactgegevens van de dader. Deze gegevens kunnen doorgestuurd worden naar een deurwaarder die de dader in kwestie zal lastigvallen totdat het verschuldigde bedrag betaald wordt. Betaalt de dader nog steeds niet, dan wordt er beslag gelegd op de spullen van de dader, worden de spullen verkocht, en krijgt de leverancier alsnog het geld terug op basis van de waarde van de afgenomen spullen. Ook verkoopfraude kan voorkomen worden door goed op te letten wat het gedrag van de klant is. Vooraf betalen of contant betalen zijn ook erg simpele manieren om verkoopfraude te voorkomen.

§5.4 Identiteitsfraude

Ongeveer 140.000 Nederlanders zijn in 2021 volgens het Centraal Bureau van de Statistiek slachtoffer geworden van identiteitsfraude. Dit houdt in dat een crimineel misbruik maakt van valse of gestolen gegevens. Identiteitsfraude is een erg gevaarlijke vorm van fraude. Een crimineel kan identiteitsfraude namelijk gebruiken om een andere vorm van internetcriminaliteit uit te voeren zonder dat ze zelf in gevaar komen. Ze kunnen iemands gegevens stelen en gebruiken waardoor een deurwaarder naar het adres zou kunnen gaan van een eerlijke burger, om een betaling te vragen die niet is gemaakt door een heel ander persoon op een hele andere plek. Slachtoffer worden van identiteitsfraude is moeilijk te voorkomen. Voorkom het invullen van gegevens bij websites die er verdacht uitzien. Slachtoffers van identiteitsfraude kunnen een melding maken bij het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude (CMI), die hun bank op de hoogte kan brengen. Ook kan de politie geraadpleegd worden bij identiteitsfraude.

§5.5 Phishing

Ongeveer 140.000 Nederlanders zijn in 2021 volgens het Centraal Bureau van de Statistiek slachtoffer geworden van Phishing. Dit houdt in dat een crimineel malware op apparaten probeert te krijgen. Hiermee kunnen ze online activiteit volgen, toegang krijgen tot gegevens en wachtwoorden en ze kunnen ook te weten komen over persoonlijke zaken. Er zijn erg veel vormen van Phishing, waaronder e-mail spoofing, URL Phishing, Clone Phishing, Invoice Phishing, Phishing via gedeelde documenten, Phishing via smartphone apps, Phishing via pop-up vensters, Phishing via de zoekmachines, Phishing door filters te omzeilen en Catphishing. Bij e-mail Phishing probeert een crimineel door middel van een e-mail mensen op een specifieke kwaadwillende website te krijgen, die vaak er vrijwel exact hetzelfde uit ziet als een echte, goedwillende website. Ze proberen mensen zover te krijgen dat ze inloggegevens invullen op de kwaadwillende site, waarmee ze dan toegang krijgen tot het account voor de goedwillende website. Phishing is een vorm van Phishing waarbij de crimineel door middel van een telefoongesprek of ingesproken bericht iemand wil overtuigen om iets voor ze te doen. Of dit nou leidt tot toegang hebben tot inloggegevens voor een bank of het infiltreren van iemands laptop verschilt per geval maar de crimineel kan veel kanten op. Smishing is vaak gericht op het achterhalen van bankgegevens door middel gebruik te maken van een nepwebsite. De crimineel stuurt een link die net lijkt op de echte link van een goedwillende site, vaak met een bericht erbij dat je drukt om snel actie te ondernemen. Hierdoor hopen criminelen dat de

ontvanger in paniek raakt en hun gegevens invult bij de nepwebsite, waardoor ze toegang krijgen tot het account op de echte website.

Phishing kan voorkomen worden door goed te letten op van wie een bericht komt, en door goed te kijken of links of bestanden wel kloppen met wat het echt zou moeten zijn.

§5.6 Account hacking

Zoals eerder beschreven is account hacking een poging van een crimineel om in een account te komen. Ongeveer een miljoen Nederlanders is in 2021 slachtoffer geworden van account hacking. Er zijn twee grote gevaren bij account hacking. Het eerste gevaar is dat de crimineel informatie over mensen kan winnen die privé gehouden hoort te worden. Het tweede gevaar is dat de crimineel door middel gebruik te maken van iemands account onder hun naam dingen kan gaan doen die die persoon niet zou doen. Een voorbeeld hiervan is het sturen van carrièreslopende e-mails naar al de slachtoffers professionele contacten. Een andere mogelijkheid is het adverteren van een eigen bedrijf door middel gebruik te maken van jouw contacten. Account hacking is te voorkomen door regelmatig wachtwoorden te veranderen naar wachtwoorden die niet op het oude wachtwoord lijken, en door dezelfde wachtwoorden niet bij andere accounts te gebruiken.

§5.7 Apparaat en systeem hacking

Ongeveer 510.000 Nederlanders zijn volgens onderzoek van het Centraal Bureau van de Statistiek in 2021 slachtoffer geworden van apparaat hacking. Dit houdt in dat een apparaat door een crimineel binnengedrongen wordt. Meestal wordt malware gebruikt om een systeem binnen te dringen. Vervolgens kan de hacker kiezen tussen informatie verzamelen of het systeem zo snel mogelijk te verstoren. Malware kan bijvoorbeeld een systeem binnendringen door een verkeerd bestand te downloaden, maar ook kan malware op een USB-stick gezet worden. Zo kan iemand ook fysiek een systeem binnendringen. Dit betekent dat grote bedrijven ook op moeten letten dat ze geen mensen aannemen die alleen bij het bedrijf "werken" om informatie te lekken of chaos te veroorzaken binnen het bedrijf. Er zijn soms gevallen waarbij malware gebruikt wordt om een systeem te verstoren. De crimineel geeft het bedrijf dan een ultimatum. Ze moeten kiezen tussen heel veel verlies draaien vanwege geen toegang tot de systemen, of ze moeten een grote som aan geld overmaken aan de criminelen zodat de criminelen hun bedrijf verlossen van de malware. Hacken van welke vorm ook wordt in Nederland over het algemeen bestraft door een maximum van vier jaar celstraf en/of een boete van €21.750 krijgen, maar bij hele erge gevallen van hacking kan de straf veel hoger gesteld worden.

§5.8 Bedreiging

Ongeveer 160.000 Nederlanders zijn volgens het Centraal Bureau van de Statistiek in 2021 slachtoffer geworden van online bedreigingen. Van dreigbrieven tot verbale mishandeling, bedreigingen komen in alle vormen en maten. Er zijn te veel verschillende vormen van bedreiging om allemaal te behandelen in dit vooronderzoek, maar de gevolgen voor beide actoren zijn wel te voorspellen. Bedreigd worden kan het leven mentaal voor iemand erg zwaar maken. Een slachtoffer wordt afhankelijk van de bedreiging namelijk in veel gevallen erg paranoïde. Een slachtoffer kan ervoor kiezen om thuis te blijven gedurende een lange periode. Ook kan iemand er een angststoornis aan overhouden. Ben je zelf slachtoffer van bedreiging, zorg dan dat je anderen op de hoogte brengt van

de bedreigingen. Je wordt ook aangeraden om aangifte te doen bij de politie. Afhankelijk van de ernst van de bedreigingen kan de politie per situatie anders handelen. De politie kan kiezen om niks te doen, maar kan ook een vervolgonderzoek doen om achter de dader te komen in geval die nog niet bekend is. Is de dader wel bekend kiest de politie er in veel gevallen voor om de dader per situatie aan te pakken of dit nou leidt tot het aanspreken van de dader, tot een celstraf hangt bij bedreigingen dus erg af van de ernst van de situatie.

§5.9 Pesten

Ongeveer 140.000 Nederlanders zijn volgens het Centraal Bureau van de Statistiek in 2021 slachtoffer geworden van pesten. Pesten is meestal een minder zware, maar soortgelijke vorm van bedreiging. De gevolgen voor het slachtoffer zijn meestal niet paranoïde worden of een angststoornis oplopen, maar niet uit huis willen komen is wel een mogelijk gevolg van pesten. Als slachtoffer kunt u ook depressief worden als gevolg van een tekort aan vriendelijk sociaal contact. Verbaal pesten is (met uitzonderingen) niet illegaal. Fysiek pesten is vaak niet toegestaan omdat geweld (met uitzonderingen) vaak illegaal is in Nederland. Bij pesten helpt het vaak om onzekerheden te delen met een vertrouwenspersoon. Ook kan het slachtoffer de dader aangeven bij een ander persoon (afhankelijk van de werk/schoolsituatie van het slachtoffer). Is het slachtoffer nog een scholier dan kan de dader worden aangegeven bij de schoolleiding. In het bedrijfsleven kan dit gedaan worden bij een supervisor.

§5.10 Stalken

Ongeveer 140.000 Nederlanders zijn volgens het Centraal Bureau van de Statistiek in 2021 slachtoffer geworden van stalken. Dit houdt in dat een stalker een slachtoffer opzettelijk langdurig lastigvalt. Vaak komt de dader door middel van onderzoek, achter informatie van het slachtoffer. Het slachtoffer kan lastiggevallen worden op vele verschillende manieren. Hieronder vallen bedreigingen, constante telefoontjes, achtervolgingen en dingen bestellen op naam van het slachtoffer. In principe heeft iedere stalker een motief. Dit kan bijvoorbeeld zijn dat een stalker een obsessie heeft met het slachtoffer. Stalken is strafbaar als het slachtoffer genoeg bewijs heeft. Het is dus handig als slachtoffer om te zorgen dat u niet alleen over straat loopt en dat meerdere mensen op de hoogte zijn van uw informatie. Vervolgens kan het slachtoffer zo veel mogelijk bewijs verzamelen voor het geval u een rechtszaak wilt spannen tegen de dader. Dit bewijs is ook handig om te hebben als het slachtoffer serieus genomen wil worden bij de politie als het slachtoffer kiest om aangifte te doen.

§5.11 Shamesexting

Ongeveer 70.000 Nederlanders zijn volgens het Centraal Bureau van de Statistiek in 2021 slachtoffer geworden van shamesexting. Dit houdt in dat expliciet beeldmateriaal van het slachtoffer ongevraagd wordt verspreid. Dit heeft enorme gevolgen voor het slachtoffer. Het kan erg beschamend zijn voor het slachtoffer en in veel gevallen worden de slachtoffers buitengesloten en uitgelachen. Dit kan leiden tot depressie en soms zelfs tot zelfmoord. Shamesexting moet dus erg serieus genomen worden. Als slachtoffer kunt u aangifte doen als u concreet bewijs heeft van dat specifieke mensen het expliciete materiaal opgeslagen of doorgestuurd hebben zonder toestemming van het slachtoffer. De straf die wordt gegeven aan de dader(s) ligt bij de politie of in het geval van een rechtszaak de rechter(s).

6. Onderzoeksvragen

§6.1 Hoofdvraag

Wat moeten ouders weten over veiligheid online om hun kinderen te kunnen ondersteunen?

§6.2 Deelvragen

1. Wat zijn de gevaren online voor jeugd met een focus op kinderuitbuiting?
2. Welke gevaren met betrekking tot online kinderuitbuiting moeten ouders kennen en hoe kunnen zij hun kinderen ondersteunen bij het voorkomen en tegengaan van deze gevaren?
3. Hoe kunnen deze gevaren voorkomen worden of tegen worden gegaan? (vanuit het kind, de ouders, de scholen, de overheid en digitale platforms)
4. Van welke methoden en middelen kunnen ouders gebruik maken om hun kind te ondersteunen met deze gevaren?
5. Hoe kun je het beste campagne voeren om ouders beter op de hoogte te stellen van online kinderuitbuiting en hoe zij hun kinderen hierbij kunnen ondersteunen?

§6.3 Hypothese

Wij denken dat ouders niet voldoende weten over het geven van voorlichting over internetcriminaliteit aan hun kinderen.

7. Onderzoek

§7.1 Gevaren voor de jeugd online

§7.1.1 Sexting

Sexting is het delen of verspreiden van seksueel getinte berichten of foto's of video's. Dit kan vrijwillig plaatsvinden, bijvoorbeeld binnen een liefdesrelatie, maar ook onvrijwillig. Sexting is strafbaar zodra op de beelden een minderjarige te zien is. Dit valt dan onder kinderpornografie. De afgebeelde seksuele gedraging hoeft dan geen fysiek seksueel geweld te zijn. Het kan ook gaan om een kind dat een naaktfoto van zichzelf maakt.

§7.1.2 Shamesexting

Shamesexting is het verspreiden van (gemanipuleerd) seksueel getint materiaal zonder toestemming. Vaak heeft dit als doeleinde om de persoon op de foto, in de video of audio opname te beschamen en aan de schandpaal te nagelen. Kinderen kunnen hier veelal slachtoffer van zijn, doordat ze vaak nog onbekend zijn met de gevaren van het internet en de gevaren die komen bij het delen van seksueel getint materiaal.

De gevolgen van shamesexting zijn groot, mensen kunnen er psychische problemen aan overhouden zoals (klachten van) depressie en zelfmoorgevoelens. Hier komt bovenop dat data, als het eenmaal op het internet staat, er ook vrij lastig of niet meer vanaf komt.

§7.1.3 Kinderporno

Kinderporno sluit aan op shamesexting. Waar shamesexting te maken heeft met alle leeftijden, gaat kinderporno om materiaal met mensen onder de achttien jaar die seksuele handelingen uitvoeren of waarbij seksuele handelingen uitgevoerd worden.

“Met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vijfde categorie wordt gestraft degene die een afbeelding - of een gegevensdrager, bevattende een afbeelding - van een seksuele gedraging, waarbij iemand die kennelijk de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt, is betrokken of schijnbaar is betrokken, verspreidt, aanbiedt, openlijk tentoonstelt, vervaardigt, invoert, doorvoert, uitvoert, verwerft, in bezit heeft of zich door middel van een geautomatiseerd werk of met gebruikmaking van een communicatiedienst de toegang daartoe verschaft.” (artikel 240B 1 van het Wetboek van Strafrecht)

Alhoewel zeer illegaal, kinderen kunnen door mensen gehanteerd worden om het te maken. Hierdoor is het extreem belangrijk om kinderen op jonge leeftijd erg duidelijk te maken nooit zulk soort dingen te doen en in het geval van chantage naar de politie te stappen.

§7.1.4 Grooming

Grooming is het proces waarbij een persoon zich online voordoeft als een ander (meestal jonger) persoon. De persoon in kwestie probeert door middel van grooming, het vertrouwen van de ander te winnen met als doel vaak seksueel misbruik, ontvoering en/of mensenhandel.

Bij gevallen van grooming bij kinderen is er vaak een ouder-, vaak volwassen persoon die zich voordoeft als iemand anders met dezelfde leeftijd als het slachtoffer. De dader doet alsof hij of zij dezelfde interesses heeft en probeert op die manier dingen van het slachtoffer te verkrijgen. Vaak is dit seksueel getint materiaal.

Een groomer gaat over het algemeen in zes stadia te werk:

1. De dader selecteert een slachtoffer. Hierbij kijkt de dader vaak of er problemen in de familie zijn of, of de ouders slecht toezicht houden op hun kind.
2. De dader probeert het vertrouwen van het slachtoffer te winnen. De dader probeert het slachtoffer zo goed mogelijk te leren kennen om te zien of het slachtoffer wensen of behoeftes heeft die niet vervuld of voldaan worden.
3. De dader probeert deze behoefte(n)/wens te voldoen/vervullen door bijvoorbeeld een vriend te zijn voor een eenzaam slachtoffer of door te doen alsof de dader en het slachtoffer dezelfde hobby's en interesses hebben.
4. De dader isoleert het slachtoffer. De dader maakt het moeilijk voor het slachtoffer om naar een ander persoon te stappen en isoleert het slachtoffer van mensen die dichtbij staan zoals ouders.
5. De dader begint met (seksueel) misbruik. De dader zal beginnen met het vragen om lichamelijk contact of licht seksueel getint beeldmateriaal bij het slachtoffer, zoals een knuffel of een foto van het slachtoffer. Deze wensen lijken op het eerste gezicht onschuldig. De dader doet er steeds een schepje bovenop, totdat de dader volledig misbruik kan maken van het slachtoffer.
6. De dader zal in dit stadium proberen om te voorkomen dat de relatie uitkomt. Door stadium 4 is het voor het slachtoffer moeilijk om naar een vertrouwd persoon te stappen en het misbruik aan te geven. Ook probeert de dader het misbruik te normaliseren en blijft de dader drukken op de 'speciale' band die de dader en het slachtoffer hebben, zodat de dader misbruik kan blijven maken.

§7.2 Welke gevaren moeten ouders kennen en wat kunnen ze eraan doen?

§7.2.1 Welke gevaren moeten ouders kennen?

Elke ouder wil natuurlijk alle gevaren kennen om ervoor te zorgen dat hun kind er niet aan blootgesteld wordt. Helaas is het niet mogelijk voor ouders om hun kinderen te behoeden van alle gevaren, maar het is wel belangrijk voor de ouder om uitbuitingsgevaren op het internet te kennen, en om te weten hoe ze dat tegen zouden kunnen gaan.

Op enkele gevallen na, zouden ouders genoeg weten om hun kinderen te beschermen als ze zich inlezen over: sexting, shamesexting, kinderporno en grooming. Ook is het handig om een kind kort voor te lichten hoe ze om zouden kunnen gaan met een stalker.

Hoewel steeds meer ouders door het opgroeien met het internet weten welke gevaren er zullen zijn voor hun kinderen op het internet, weten niet alle ouders hoe zij hun kinderen kunnen beschermen. Voor hen is het belangrijk om te weten van sexting en de gevolgen voor het kind van sexting (bijvoorbeeld shamesexting), van kinderporno en hoe er zoiets uit hun kind zou kunnen ontstaan en van grooming en hoe ze signalen van grooming bij hun kinderen kunnen herkennen.

§7.2.2 Wat kunnen ouders doen aan deze gevaren?

Wat belangrijk is voor ouders is om geïnformeerd te blijven over deze onderwerpen, zodat ze hun kinderen kunnen helpen met actuele oplossingen. Ook is het belangrijk voor ouders om het gedrag van hun kinderen te monitoren. Als het gedrag van het kind dan afwijkt is het belangrijk om ook te vragen of alles wel goed gaat of, dat het kind ergens mee zit.

§7.3 Hoe kunnen ouders, de overheid en digitale platforms deze veelvoorkomende gevaren tegengaan?

Het allerbelangrijkste bij alle drie de gevaren is het niet maken van seksueel getint materiaal. Maar wanneer men gechanteerd wordt, is het toch moeilijk omdat er dan toch meer op het spel staat. Het allerbelangrijkste is om altijd eerst zeker te weten dat iemand is wie hij zich voordoet voordat enige persoonlijke informatie verstuurd wordt. Voorkomen is beter dan genezen. Zonder seksueel getint materiaal heeft iemand minder vat op je. Daarom is het beste wat men kan doen, geen seksueel getint materiaal maken.

§7.3.1 Sexting tegengaan

Sexting tegengaan wanneer u de persoon die seksueel getint materiaal van u wilt goed kent, is erg lastig. Het belangrijkste is om u altijd af te vragen wat de band is met de persoon die seksueel getint materiaal wil. Ook is het van belang om u af te vragen waarom de persoon in kwestie dit materiaal wil. Wat ook altijd goed is om over na te denken is wat de persoon kan doen met het materiaal dat je stuurt. Als het antwoord op één van deze vragen iets is wat niet gewenst is, is het handig om niks te sturen.

Mocht de wil er zijn om toch wat te sturen, is het handig om dat op een manier te doen waarop niks herkend kan worden. Op een foto of video is het handig om geen gezicht of tattoo op de foto te plaatsen, en ook is een blanco achtergrond zoals een muur handig. Tegenwoordig kunnen afbeeldingen of video's relatief makkelijk aangepast worden. Daarom is het belangrijk om zo min mogelijk een geheel plaatje van jezelf of je omgeving te maken.

§7.3.2 Shamesexting tegengaan

Voor shamesexting gelden dezelfde dingen als bij sexting. Denk goed na over wie de persoon is die vraagt om dit materiaal, voordat er iets verstuurd wordt en denk goed na over de mogelijke consequenties die vast zitten aan sexting. Wanneer er toch seksueel getint materiaal verstuurd wordt en er ontstaat bijvoorbeeld ruzie tussen de verstuurder en de ontvanger, dan kan er shamesexting plaatsvinden om het slachtoffer aan de schandpaal te nagelen.

Wanneer dit gebeurt kan het slachtoffer dit melden bij de politie. Als de daders onbekenden op het internet betreffen zorgt het ervoor dat de politie moeite kan hebben met het opsporen van de daders. Als het mensen betreft die elkaar kennen buiten sociale media om, maakt dat het makkelijker voor de politie om de daders op te pakken en de juiste straf te geven.

§7.3.3 Kinderporno tegengaan

Kinderporno is een lastig op te lossen probleem. Het is zeer belangrijk om jongeren onder 18 jaar goed te informeren over de consequenties van het maken van pornografisch materiaal zodat ze zich daar niet mee bezig zullen houden, maar als een jongere onder druk wordt gezet maakt het de situatie een stuk lastiger. Gevallen van kinderporno kunnen altijd gemeld worden bij de politie.

§7.3.4 Grooming tegengaan

Als grooming al heeft plaatsgevonden of als iemand op het moment bezig is met grooming kan de dader gemeld worden bij de politie via Helpwanted en Meldpunt Kinderporno. Om grooming te kunnen herkennen moeten eerst de zes stadia van een groomer bekend zijn. Wanneer die bekend zijn, is het belangrijk om niet te twifelen over afstand te nemen van de dader. Het is nog redelijk eenvoudig om afstand te nemen, wanneer de dader nog in stadium twee of drie zit. Nadat de dader het slachtoffer geïsoleerd heeft van de mensen waar ze goede banden mee hadden, wordt het erg moeilijk.

§7.3.5 Overheid en het tegengaan van deze problemen

De overheid speelt ook een belangrijke rol in het tegengaan van kinderuitbuiting op het internet. De overheid kan kinderen helpen met deze gevaren tegengaan door ze op jonge leeftijd, bijvoorbeeld op de basisschool of vroeg op de middelbare school les te laten krijgen over online gevaren. Ook kan de overheid ervoor zorgen dat slachtofferhulp nog toegankelijker wordt.

§7.3.6 Digitale platforms en het tegengaan van deze problemen

Hoewel vrijwel alle sociale media platformen opties hebben om andere gebruikers te blokkeren, kan dit voor jongere gebruikers toch een probleem zijn. Platformen kunnen bijvoorbeeld bij de eerste keer dat iemand het platform gebruikt duidelijk maken hoe de gebruiker andere gebruikers kan blokkeren. Ook kan het helpen voor platformen om beter te letten op de leeftijd van gebruikers.

§7.4 Welke methoden/middelen kunnen ouders gebruiken om hun kinderen ondersteunen met deze gevaren?

Hoewel het mogelijk is als ouder om complete toezicht te houden over waar het kind zich mee bezig houdt online, is het niet altijd het beste voor het kind als de ouders constant meekijken over het kind zijn schouder. Het kan grote druk leggen op het kind en heeft vaak het omgekeerde effect. Er zijn dan ook betere manieren om kinderen te ondersteunen met online gevaren.

§7.4.1 Kinderen geïnformeerd houden

Het is belangrijk als ouder om te praten met hun kinderen over gevaren die ze op het internet tegen kunnen komen. Belangrijk hierbij is om het niet al te zwaar te maken. Kinderen worden er dan al snel bang van en kunnen dan in angst leven, terwijl de bedoeling is dat ze te weten komen dat het gevaar er is en dat ze ervoor uit moeten kijken. Toch is het ook belangrijk om de nadruk te leggen op de problemen die deze gevaren kunnen veroorzaken.

Hierbij kan de ouder het beste praten over wat de online gevaren kenmerkt en wat het kind zou kunnen doen om nare gevolgen te voorkomen als het die kenmerken herkent. Voorbeelden hiervan zijn bij het praten over sexting en grooming om bijvoorbeeld geen seksueel getinte afbeeldingen of ander seksueel getint materiaal te versturen via het internet, en om het kind erop te wijzen dat wanneer iets eenmaal op het internet staat, de kans dat het er ooit weer af komt minimaal is.

TIPS OM GROOMING TE VOORKOMEN			
			
Maak grooming bespreekbaar	Raad sexting en sturen van (naakt)-foto's af	Raad accepteren van volgzverzoeken van vreemden af	Voorkom plaatsing van persoonlijke gegevens
			
Leer je kind "nee" te zeggen	Toon interesse in het online leven van je kind	Werk aan de vertrouwensrelatie	Gebruik eventueel digitaal ouderlijk toezicht

§7.4.2 Praten zonder vooroordelen

Communiceren over problemen als ouder is zeer belangrijk. Het leert het kind om naar de ouder toe te komen als het een probleem heeft om erover te praten en een oplossing te verzinnen. Hierbij is het belangrijk dat de ouder geen vooroordelen heeft over het kind of de acties van het kind. Dit kan bij een kind zorgen voor angst om een ouder te benaderen, wanneer het een probleem heeft.

§7.4.3 Interesse tonen

Als ouder is het in het algemeen ook belangrijk om interesse te tonen in het leven van het kind. Dit zorgt voor een positieve relatie en een groter vertrouwen in de ouder vanuit het kind. Het kind leert hier ook mee dat het altijd bij de ouders terecht kan wanneer het een probleem heeft, omdat de ouders niet zullen oordelen en het kind zullen helpen met het oplossen van het probleem.

§7.5 Hoe kan het beste campagne gevoerd worden om ouders beter op de hoogte te stellen van online kinderuitbuiting en hoe zij hun kinderen hierbij kunnen ondersteunen?

§7.5.1 Activiteiten

Het uitvoeren van activiteiten is een manier van het duidelijk overgeven van informatie aan mensen. Mensen kunnen vragen stellen als ze iets niet begrijpen en over het algemeen onthouden mensen dingen beter als ze het uitgelegd krijgen in plaats van dat ze erover lezen. Ook helpt een demonstratie en een discussiegroep goed volgens de leerpiramide.

Het nadeel van activiteiten uitvoeren is dat er een hogere drempel is om mee te doen. Een ouder kan denken dat het kind toch al meer weet dan de ouder en dat het daarom niet zinvol zal zijn voor de ouder om aan de activiteit mee te doen.

§7.5.2 Flyers en reclame voor een website

Flyers en reclame zijn snelle manieren van het interesseren van mensen. Ze kunnen goed gebruikt worden om mensen iets te laten doen, zoals een website of winkel bezoeken, maar kunnen niet al te veel informatie bevatten, omdat mensen dan snel afhaken. Flyers en reclame geven volgens de leerpiramide weinig informatie mee, omdat het iets is wat je leest. Hierdoor blijft maar ongeveer tien procent van de informatie hangen.

Flyers en reclame kunnen wel verwijzen naar een website met informatie in verschillende vormen. Op de website kan informatie via een tekst gegeven worden, wat door meer ouders wel gewaardeerd wordt vanwege minder kennis over omgaan met het internet, maar ook kan het uitgelegd worden via filmpjes. Verder kunnen er op een website ook praktijkoefeningen geplaatst worden, die door de ouders gedaan kunnen worden om meer te kunnen onthouden en om meer inzicht te creëren in verschillende soorten onlineproblemen.

8. Conclusie

Wat moeten ouders weten over online veiligheid om hun kinderen te kunnen ondersteunen? Ouders moeten bekend zijn met de vormen van uitbuiting waar hun kinderen last van kunnen hebben op het internet en actuele oplossingen daarvoor. De meest belangrijke problemen zijn sexting shamesexting, grooming en kinderporno. Ook moeten ouders bekend zijn met manieren waarop ze hun kinderen in hen laten vertrouwen (praten zonder vooroordelen) zodat de kinderen geen blokkades zullen ondervinden om met hun ouders te praten wanneer ze een probleem hebben. Onze hypothese komt overeen met wat we hebben gevonden in ons onderzoek. We kunnen deze hypothese dus aannemen.

9. Literatuurlijst

Fonds Slachtofferhulp. (2023, 15 juni). *Vormen van online seksueel geweld - Fonds*

Slachtofferhulp. <https://fondsslachtofferhulp.nl/magazine/vormen-van-online-seksueel-geweld/>

Ga het gesprek aan over shame sexting. (2022a, januari 11). Movisie.

<https://www.movisie.nl/artikel/ga-gesprek-aan-over-shame-sexting>

Ga het gesprek aan over shame sexting. (2022b, januari 11). Movisie.

<https://www.movisie.nl/artikel/ga-gesprek-aan-over-shame-sexting>

Halt. (z.d.). <https://www.halt.nl/actueel/wegwijzer-seksualiteit-online-voor-po-en-vo>

Leerpiramide van Bales - managementmodellensite. (2013, 27 november).

Managementmodellensite. <https://managementmodellensite.nl/leerpiramide-bales/leerpiramide-van-bales/>

Ministerie van Algemene Zaken. (2023, 11 april). *Wat kan ik doen tegen grooming?*

Rijksoverheid.nl. <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/seksuele-misdrijven/vraag-en-antwoord/wat-kan-ik-doen-tegen-grooming#:~:text=U%20kunt%20grooming%20melden%20bij,ouders%20om%20grooming%20te%20voorkomen.>

Praten met kinderen over ingrijpende gebeurtenissen | Nederlands Jeugdinstituut. (z.d.).

<https://www.nji.nl/opvoeden-en-ouderschap/praten-met-kinderen-over-ingrijpende-gebeurtenissen>

Van Breukelen, J. (2023, 15 oktober). *Alles wat U moet weten over kinderporno*. Van

Breukelen Advocatuur. <https://www.kantoorvanbreukelen.nl/nieuws/alles-wat-u-moet-weten-over-kinderporno/>

Van Lieshout, A. (2018, 5 februari). *Onderzoek toont aan: onthouden gaat beter als je het aan een ander moet uitleggen*. Tumult. <https://www.tumult.nl/onderzoek-toont-aan-onthouden-gaat-beter-als-je-het-aan-een-ander-moet-uitleggen/>

Wat is sexting? (z.d.). vraaghetdepolitie.nl. <https://www.vraaghetdepolitie.nl/dwang-en-seks/naaktfotos-en-filmpjes/wat-is-sexting.html>

Wikipedia-bijdragers. (2023a, november 21). *Grooming (zedemisdrijf)*. Wikipedia. [https://nl.wikipedia.org/wiki/Grooming_\(zedemisdrijf\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Grooming_(zedemisdrijf))

Wikipedia-bijdragers. (2023b, november 21). *Grooming (zedemisdrijf)*. Wikipedia. [https://nl.wikipedia.org/wiki/Grooming_\(zedemisdrijf\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Grooming_(zedemisdrijf))